

SISZÁNTÚL

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a hét 6. és
Ünnep utáni napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 8.
A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.
Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

ELŐFIZETÉSI ÁR
Hivatalban átvéve:
Egy évre 10 h.
Félévre 5 h.
Helyben házhoz hozva:
Egy évre 10 kor.
Félévre 5 h.
Postán szállítva:
Egy évre 12 kor.
Félévre 6 h.
Egyes szám ára 8 fillér

XII. évfolyam 83. szám.

Nagyvárad

Kedd, 1916 április 11.

Bethincourt a németeké.

Berlin, április 10. A nagyfőhadiszállás jelenti.

Nyugati hadszíntér. Csapatunk St. Eloitól délre elfoglalt töl-
cesérállásokban teljesen visszaverték ellenséges kézigránátosztagok visz-
szahódítási kísérleteit. A la-bassei csatorna és Arras között az akna-
harc az utóbbi napokban ismét élénkebb lett.

A Maas nyugati partján Bethincourt és az attól délnyugatra époly
erősen kiépített Alsas és Loren nevű támaszpontokat elvagtuk a francia harc-
vonattól.

Az ellenség gyors visszavonulással igyekezett a veszélyből mene-
külni, de a sziléziaiak utjátállták, hogy a franciák itt súlyos véres vesz-
teségen kívül 14 tisztet és kerekszámban 700 főnyi legénységet, továbbá 2
ágyut és 13 gépfegyvert vesztek.

Ugyanekkor az arcvonal különböző pontjain, így Avocourt falu-
tól közvetlenül északra és a Bois de Corbaultól délre megtisztítottuk az
ellenségtől, a reánk nézve kényelmetlen védőműveket, erődházakat és fede-
zékeket.

Ezen különálló vállalkozásoknál is sikerült a franciáknak komoly
kárt okozni és ezenkívül foglyokban több tisztet és 276 főnyi legénysé-
get is vesztek.

A Maastól jobbra hasonlóképpen megtisztítottunk az ellenségtől egy
szakadékot a Boiver hegyhát délnyugati szegélyén. Itt 4 tiszt és 184
főnyi legénység valamint hadiszer is maradt a kezünkön. Tovább ke-
letre és a Voevréban csupán tüzérségi harc folyt Damlouctól délkeletre,
Chateaux Salinstól északkeletre légi harcban lelőttünk egy-egy francia
repülőgépet. Egyiknek utasai meghaltak. Megfigyeltük, hogy egy-egy
repülőgép Loos faluban és a Caillette erdőben is lezuhant.

Keleti és Balkáni hadszíntér. Különös jelentőségű esemény
nem történt. (Min. eln. sajtóosztály.)

Bulgária sohasem lesz oroszpárti.

Budapest, április 10. (Saját tudósítónktól.) Szófiából jelentik:
A Cambana szerint Radoszlavov bolgar miniszterelnök a képviselőház
legutóbbi titkos ülésén kijelentette, hogy a ruszofilizmus, mint az
állam veszedelme Bulgáriában örökre el van temetve. Bulgáriának,
Görögországnak és Romániának elengedhetetlen szüksége, hogy a
három állam barátságos viszonyban éljen egymással.

Gőzbomba a Zeppelineken.

Budapest, április 10. (Saját tud.) Rotterdamból jelentik: Angliában
nagy nyngtalanságot keltett az a legújabban elterjedt hír, hogy a
németek a Zeppelin léghajókat gőzbombákkal szerelték fel, amelyek
óriási pusztítást visznek véghez. Az ilyen gőzbombák állítólag
anynyira súlyosak, hogy csak kettőt lehet belőlük elhelyezni egy
Zeppelinen.

Londonban az a vélemény, hogy a császár egy bizonyos ideig
vár az újabb légitámadásokkal.

Bombák Rivára.

Budapest, április 10. (Hivatalos.)

Orosz és délkeleti hadszíntér.

A helyzet változatlan.

Olasz hadszíntér. Görz grófságban
az ellenséges tüzérség az arcvonalunk mö-
gött fekvő helységeket tűz alatt tartotta.
Egy Caproni repülőgépet Lucinico mellett
történt leszállása alkalmából ágyutüzünk
megsemmisített. A harcvonal többi részén a
szokásos tüzérségi harc tovább tart.

A Sugana völgyben az olaszok Cald-
nazzót ágyutüzzel felgyújtották. Rivára né-
hány repülő bombát dobott. A Tonale ut-
mentén az ellenségnek Peronétól délre sike-
rült néhány előretolt árkunkban lábát meg-
vetni. Hófer.

Az orosz hadügyminiszter kijelentése a háború végéről.

Budapest, április 10. (Saját tud.)
Stockholmból jelentik: **Suwajew**
orosz hadügyminiszter péter-
vári jelentés szerint olyan ki-
jelentést tett, hogy rövid időn
belül véget ér a háború. Ő is
osztózik a német tábornok
véleményében, hogy az fog
győzni, akinek erősebbek az
idegei.

A francia nagykövet és a Vatikán.

Luganó, április 10. Az Osservatore
Romano e hó 6 iki szám a hivatalosan közli,
hogy a pápa Auglia követét és Armand
Nisard volt francia nagykövetet kihallgatá-
son fogadta.

Az Idea Nazionale a kihallgatásokat
egyrészt az angol miniszterelnöknek a Va-
tikánban való megjelenésével és másrészt
azzal a hosszú tartózkodással hozza össze
függésbe, amelyet még egy hónap előtt
Combes miniszter korábbi munkatársa an-
nak egyházellenes törvényhozási intézke-
déseinél, Mechaine Rómában töltött, hogy
állítólag hivatalosan tárgyaljon a Vatikán-
nal. Nissard Franciaország legutolsó nagy-
követe volt a szentszéknél és azóta nem
volt érintkezése a Vatikánnal. Nisard a
pápnál való kihallgatása után egy nappal
tanácskozást folytatott a biboros államtit-
kárral. Az Idea Nazionale felteszi, hogy
**Anglia és Franciaország fontos
politikai érintkezést keresnek a
Vatikánnal.**

Nagyvárad hölgyei a fényűzés ellen.

Ma felolvasás lesz a városházán.

Város szerte örvendetes visszhangot keltett a fényűzés elleni mozgalom. Nagyvárad hölgyei miat valóságos felszabadítást üdvözlik a mozgalmat, mely nem valami új, „fényűzés ellenes divatot“ propagál, hanem komolyan törekszik az évről-évre változó divat ellen harcolni. Miért ne lehetne az idén egész jól elhordani a tavalyi vagy két éves ruhát, kalapot stb? Erre kell a közönséget rá eszméltetni s a további beszerzésekben az egyszerűséget propagálni. Kívánatos volna a vidéki intelligens hölgyeket is esatlakozásra felhívni, mert — mint egy vidéki nőolvasónk írja — akárhány kis városban, falun még nagyobb a „pucc“, mint Váradon. Vidéken annyival könnyebben menne a dolog, mert ott csak egy-néhány vezető urihölgyet kellene a jó példaadásra megnyerni.

Nagyváradon is egy jó példával előjáró bizottságot kellene elsősorban kiküldeni.

Tegnap este 6 órakor Nagyvárad jótékony mozgalmakat támogató hölgyei értekezletet tartottak a mozgalom ügyében a városháza bizottsági termében. A ma tartandó felolvasó gyűlés részleteit beszélték. Az értekezleten a vezető szerepet özv. Báthory Nándorné vitte, aki Budapesten a jótékony háborus mozgalmak egyik legagilisabb apostola, aki úgy írásban, mint példa adással terjeszti s háborus erényeket. Ő tőle való az a hat házi parancsolat is, amelyet a napokba közöltünk és a háziasszonyok figyelmébe ajánlottunk.

Az értekezleten a közetkező hölgyek vettek részt: özv. Báthory Nándorné, özv. dr. Személy Kálmánné, Pallay Lajosné, Kőszeghy Józsefné, Eleméry Ferencné, özv. Óváry Sándorné, Tordai Molnár Gézáné, Buljovszky Józsefné, özv. Nagy Odónné, Vuoskics Julia, Tatár Zoltánné, Lábán Lajosné, dr. Sonntag Gusztávné, Sulyok Istvánné, Bögös Lajosné, Fabricius Dezsóné, Beleznay Antalné, Mihelffy Lajosné, özv. Pisztoryné, dr. Mayer Lászlóné, dr. Thury Endréné, Reismann Mórné, Fehér Dezsóné, Agoston Péterné és Sas Edéné.

Özv. Báthory Nándorné mai előadásának célját ismertette: a fényűzés elleni mozgalom megteremtését, hogy mit tegyünk ellenségeink abbeli törekvésével szemben, hogy bennünket gazdaságilag tegyenek tönkre. Bővebben evvel nem foglalkozunk, Báthoryné mai előadásán, amelyen bizonyára minden ügypártoló hölgy megjelenik, egész terjedelmében ismertetni fogja a mozgalmat és annak jelentőségét. Báthoryné fejtegetéséhez özv. Személyné és Kőszeghy Józsefné szólottak hozzá. Kőszeghy Józsefné abban az értelemben szólalt fel, hogy új divatra, legyen az bármilyen egyszerű is, nincs szükség, maradjunk meg a mostaninál, viseljük régi ruháinkat, ez lesz gazdaságilag a leghelyesebb. Az értekezlet egyébként a következő, igazán a nemes hivatástól áthattott határozatot hozta:

Nagyvárad város hölgyközönsége meleg szívvvel csatlakozik a budapesti Fényűzés elleni Liga mozgalmához és szívvvel-lélekkel kötelezi magát az általa hozott 6 pont megtartására és a következőkben terjeszti ki azokat:

1. Szervezzünk egy agilis bizottságot,

mely országszerte tartandó értekezlettel felvilágosítja a közönséget a helyzet komolyságáról és a magyar nőkre háruló nagy kötelességekről.

2. E bizottság vegye programjába a fényűzés elleni harc és a gazdasági helyzet követelte restingált életmód propagálását és a közönség kitanítását affelől, hogy pl. a készlethalmozás és a külföldi csemegék élvezete ellenségeink malmára hajtja a vizet.

3. Kéréssek fel a kormány, hogy alkalmas rendszabályokkal, utlevél korlátozásával szorítsa meg a divateikkek ágenseinek érintkezését a semleges Svájcen keresztül a francia és olasz ágensekkel, valamint korlátozza erősen ezen cikkek behozatalát.

Özv. Báthory Nándorné előadása este 6 órakor lesz a városháza nagytermében.

Vörös-Kereszt kitüntetések.

Nagyváradon és Bihar megyében.

Nagyvárad város és Bihar megye elsőkelő társadalmá és áldozatkész közönsége a háboru első idejétől fáradhatatlan buzgalmat fejtett ki a könyvek letörlésében és a nyomor enyhítése körüli munkában. Nemcsak a harc-téri betegek és sebesültek szenvedéseinek enyhítése, hanem a majduem egymillióra menő jótékony adományával igazolta, hogy átérzi a nagy időkben reátháramló nagy kötelességet. A társadalom minden rétege igyekezett kivenni részét a hazafias áldozatkészségből.

Ennek a nagy és buzgó munkának elismeréséül most a Vörös-Kereszt legfőbb védnöke: Ferenc Szalvátor főherceg, Király Ő Felsége megbízásából kitüntetésekkel, illetve az ezekről szóló oklevelekkel halmozta el mindazokat, akik vezetőszeretettel vállaltak és töltöttek abban a nagyszabású jótékony akcióban, amelylyel a nemzet ügyét oly nemes buzgalommal szolgálták és szolgálják.

A kitüntetett elismerésben a következők részesültek:

Nagyváradon:

A Vörös-Kereszt hadiékítményes tiszti diszjelvénye: Hlatky Endre főispán, dr. Lányi József tinnini püspök.

Másodosztályu hadiékítményes diszjelvény: Miskolczy Ferencné, Pallay Lajosné, des Echerolles Kruspér Sándorné, Molnár Gézáné, Rimler Károly, dr. Karácsonyi János, dr. Vuoskics Gyula, Mayer Antal, dr. Mayer László, dr. Verzár István, dr. Weisz Márton, dr. Konrád Béla, dr. Wimmer Julián.

Ezüst diszjerem részben hadiékítménnyel, részben ékítmény nélkül: Harmathy Károlyné, Boócz Gézáné, Diósi Lajosné, Bary Józsefné, Luzsénszky Lenke, özv. Godán Jánosné, özv. Személyi Kálmánné, Kőszeghy Józsefné, Kőszeghy Marianne, Buzássy Albertné, dr. Krüger Aladárné, Adorján Emil, Deryei Imre, Breider Erzsike, Fekete Sándor, dr. Krüger Aladár, Billitz Sándorné, Hegedüs Nándor, Marton Manó, Fehér Dezső, dr. Mazurek Gyula, Sas Ede, dr. Papp Károly, dr. Papp János, Hiemesch Frigyesné, Laszky Arminé, Breider Piroška, Antal Sándor, Fekete Ilonka, Awer Valburga soror Agape, Freiheder Maria soror Nicada, Roxia Jánosné, Paskutius Trajáné, özv. Szabó Gézáné, Székely Jenőné, Kazinczy Mariska, dr. Gyöngyössy Istvánné, Gábel Etelka, Barabás Gézáné, Kőszeghy József, Balogh Barnabás, Bognár Sándorné, dr. Thury Lászlóné, Vajna Józsefné, Gábel Rózi, Spitz Erzsike, Sebő

Mihály, Vuoskics Julia, Fehér Dezsóné, Lukács Odónné, dr. Lázár Aurélné, Lubinkovics Emilné, Szentlélek Kálmánné, Mihelffy Lajosné, Raz Mihály, Gyarmathy Judit, Vuoskics Aranka, Tatár Zoltánné, Marian Emilné, Schütz Albertné, Sas Edéné, Papp Coriolánné, özv. Óváry Sándorné, Kiss Odónné, Sztaniszlóvszky Adolfné, Wiesinger Zsófia, Chassilda, dr. Mayer Lászlóné, Eleméry Ferencné, özv. Beleznay Antalné, Bögössi Jánosné, Citrom Margit.

Hadiékítményes bronzjerem: Soror Ixta, Soror Ernesta, Soror Stugenda, Soror Horania, Soror Ulfia, Soror Eustasia, Soror Ottilia, Jangfrau Karolin, Soror Rohda, Soror Gregoria, Soror Virgilia, Babos Pál, Nagy József.

Bihar megyében:

Mezőtelegd Másodosztályu hadiékítményes diszjelvény: Keszé Telegdi Ilona; ezüst diszjerem: báró Kapri Valérné, Grünbaum Lipót.

Nagyszalonta. Másodosztályu hadiékítményes diszjelvény: Markovits Antalné, dr. Balogh János; ezüst diszjerem: özv. Lovassy Ferencné, Preisz Fülöpné, Wendl Antalné, Mezhiradsky Gáspárné, Soós Juliska, Soós Irénke, Kajtór Jolán, Fazekas Juliska, Tatár Balázsna, Soós Mihály, Szabó Anna, Goldberger Ilona, dr. Sarkadi Dánielné, Bagossy Zsuzsika, Erdélyi Gyula, Csanády Jenőné, Bordás Erzsike, Czinczár Ilona, Borbély Piroška, Czege Sárika, Czege Erzsike, Czege Juliska, Szathmáry Sándorné, Ertsey Erőnné, dr. Balogh Elek, Nagy József, Piko Erzsike, dr. Szathmáry Lajos

Sarkad. Másodosztályu hadiékítményes diszjelvény: gróf Almágy Dénésné; ezüst diszjerem: Némegy Albertné, Megele Béla, Pick Samuné, Kovács Albertné, Jelen Mari-ka, Spitzer Sándorné, Foriss Sámuel, Bien Zoltán, Foriss Ilonka, Balogh Jolán, Boros Mihályné, Perkó Mária, Miskolczy Józsefné, Nagy Zoltánné, dr. Spitzer Sándorné, dr. Szilvássy Béláné, Regényi Kálmánné Srötter Dániel, Sternthal Béláné, Veres Zsibmondné; hadiékítményes bronzjerem: Mandukic Celesztin.

Berettyóújfalú. Másodosztályu hadiékítményes diszjelvény: Fényes Ákos, dr. Grósz Ignác

Zsáka. Ezüst diszjerem: Mezey Ignácné, Janko Melanie, Zobel Bella, dr. Reinkopf Szidor, dr. Reinkopf Szidorné, Reinkopf Hedvig.

Biharkeresztes. Ezüst diszjerem: Papp Béni, dr. Grósz Armin, dr. Braun Illés.

Biharnagybajom. Ezüst diszjerem: Szathmáry Teréz.

Báránd. Ezüst diszjerem: Szabó Józsefné, dr. Törös László.

Élesd. Másodosztályu hadiékítményes diszjelvény: dr. Weisz Jakab, ezüst diszjerem: Kocsiss Ilonka, dr. Bauer Albert, Barna Ilona, Terebesi Samuelné.

Nagybárd. Ezüst diszjerem: Dr. Lázár Emil, Grexa Klára, Perényi Emil, Tamás Iszura.

Ermihályfalva. Másodosztályu hadiékítményes diszjelvény: Dr. Andrassy Ernő, ezüstjerem: dr. Andrassy Ernőné, ifj. Andrassy Ernő, Andrassy Erzsike, Farkas Sándor, dr. Glück Sándor.

Székelyhid. Másodosztályu hadiékítményes diszjelvény: Gróf Stubenberg Józsefné, ezüst diszjerem: dr. Stettner Jánosné, Penkert Mihályné, özv. Papp Jánosné, Molnár Pálné.

Nagykgyva. Ezüst diszjerem: özv. gróf Pongrácz Vilmosné, gróf Pongrácz Istvánné, gróf Pongrácz Vilmos.

Forolin a legjobb és legbiztosabb toilette-szer kéz-, láb- és hónalj-izzadás ellen. Hüsit! Szagtalanít. Kapható Farkas István „Apolló“ drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-ut 7/B.

Románia a központi hatalmak mellett.

Stockholm, április 10. Az Aftonbladet írja: Románia, amely a háboru alatt kézzel-lábbal védekezett az ellen az áramlat ellen, hogy gazdaságilag csatlakozzék a központi hatalmakhoz, most mégis ebbe a helyzetbe jutott, mert nem akar teljesen tönkremenni. Románia a békeidőben termésének fölöslegét Belgiumban, Olaszországban és Délfranciaországban értékesítette. Most, hogy a háboru exportjának ezt az útját megzavarta, rendkívül nagy zavarba jutott, mert Franciaország iránt érzett tradicionális barátságánál fogva nem akart gazdasági összeköttetésbe jutni a központi hatalmakkal.

A szükség azonban törvényt bont és Románia abba a helyzetbe került, hogy mult évi termésfölöslegét kénytelen lett volna átengedni a központi hatalmaknak. Erre közbelépett a bukaresti angol követ és nyolevanezer tonna búzát akart vásárolni Romániától. Románia a gabonáért cserébe fegyvert és municiót kért Angliától. Ennek a követelésnek azonban nagy akadályai támadtak, nem ugyan Anglia részéről, hanem Németország részéről, amely óva intette Romániát az ilyen vásártól, úgy hogy ebben a gazdasági harcban végül is Németország maradt a győztes. Kiderült, hogy Romániának nem is annyira pénzre van szüksége, mint árura, amit az angol nem tudott megszerezni. Különösen mezőgazdasági gépekben volt nagy hiány Romániában. Ez a körülmény lehetlenné tette Románia számára, hogy a négyesszövetség mellé álljon, mert ipari tekintetben rászorult Németországra. A központi hatalmak nem a harctéren aratták márciusban a legnagyobb győzelmet, hanem a Romániával kötött kereskedelmi szerződésben, amely a központi hatalmaknak juttatta az ország termésfölöslegét.

Mivel mostmár a jég meg van törve, Románia nem állhat többé ellen a központi hatalmaknak. Ehhez járul még az is, hogy Bulgária és Románia megegyezést kötöttek a tranzit-forgalomra vonatkozóan. Ezzel tehát nagy szakadás támadt Angliának kiéheztető tervén.

A görög miniszterelnök lemond.

Budapest, április 10. (Saját tud.) Konstantinápolyból jelentik: A Satampa jelenti Athénből. Szkuludisz görög miniszterelnök bizalmas körökben kijelentette, hogy a **körülmények kényszerítő hatása következtében rövid időn belül lemond.**

Mentsük meg a jövő nemzedéket.

Értekezlet a városházán a csecsemő és anyavédelem ügyében.

Magyarországon évenként másfél-száz-ezer csecsemő pusztul el, még mielőtt élete első évét elérné. Ez az iszonyu gyermekhalandóság parancsolólag követeli, hogy a csecsemők és anyák védelmére az eddiginél nagyobb gondot fordítsanak.

Budapesten a Stefánia szövetség tüzte ki céljául ennek a nagy fontosságú feladatnak a teljesítését.

A szövetség most a vidékre is kiterjeszteni kívánja működését s e célból dr Madzsar József, a központ egyik agilis vezetője vasárnap Nagyváradon volt s a polgármester által összehívott értekezleten részletesen kifejtette a teendőket s a Stefánia szövetség programját, amelyek alapján a szövetség fiókja itt megalakítandó lenne.

Az értekezlet lefolyása a következő volt:

Az ülésen Rimler Károly polgármester elnökölt.

Megjelentek az értekezletre: dr Madzsar József Budapestről, Molnár Géza, dr Fráter Imre, dr Mayer László, Szilágyi Dézse, dr Grosz Menyhért, dr Nemes Áron, dr Erdős Mór, dr Barta János, dr Barna Armin, dr Altmann Jakab, dr Agoston Péter, dr Edelmann Menyhért, Berkovits René, dr Katz Béla, dr Konrád Jenő; — Pallay Lajosné, Molnár Gézané, Eleméry Ferencné,

dr Agoston Péterné, özv. Reichtné Bauer Zsófia, Schütz Alberiné, özv. Olasz Akosné, Butyka Lajosné, Kazinczy Mária, dr Gyémánt Jenőné, dr Mihelyi Lajosné, dr Rezső Mórné, Kun Gyulané, Rigó Szeréna, Reismann Mórné.

Rimler Károly polgármester üdvözölte a megjelenteket s köszönetét fejezte ki, hogy egy újabb nemes eszmének: a csecsemő és anyavédelemnek megbeszélésére elfaradtak. Üdvözli dr Madzsar Józsefet, aki az eszme szolgálatában elismeréseméltó fáradozást fejt ki. A csecsemő és anyavédelem fontos különösen most, mikor a háboru pusztítja a nemzet fiait. Évenként rengeteg ezer csecsemő pusztul el, nem a veleszületett gyengeség miatt, hanem a környezet és a vagyoni körülmények folytán. A csecsemővédelem elsősorban az állam kötelessége, de a társadalomra is nagy feladatok hárulnak. Az Orsz. Stefánia Szövetség teljesíti ezt a feladatot. Reméli, hogy Nagyvárad nemesen gondolkozó közönsége, mint minden hazafias és humánus akcióból, ebből is kiveszi részét. Ezután felkérte dr Madzsar Józsefet, mint a Stefánia Szövetség egyik agilis vezető férfiát, hogy ismertesse a Szövetség céljait és feladatait.

Dr Madzsar József örömet fejezi ki, hogy itt Nagyváradon ismertetheti a Szövetség célját. Elsősorban átadja gr Apponyi Albert üdvözlését. A csecsemő és anyavédelem Nagyváradon jobban elő van készítve, mint bárhol az országban, még Budapestet sem véve ki. A polgármester beszéde után nem szükséges az eszme fontosságát fejtegetni. Nálunk erre nagyobb szükség van, mint bárhol. A születések a háboru előtt

megfelelő arányban voltak nálunk, de a csecsemőhalálozások száma volt nagy. Arról kell beszélni, hogy mit tehetünk a csecsemő- és anyavédelemre. Rámutat azokra az alapelvekre, amelyek alapján a Stefánia Szövetség működését megkezdte. Ezek a következők: 1. Nem szabad, hogy az anya rosszabb helyzetbe jusson, mikor új életet ad, mint azelőtt volt; 2. nem szabad, hogy az anya a szülésnek áldozatul essék; 3. minden anya legalább 3 hónapig maga táplálja gyermekét. Erre nézve kifejti az anyatej fontosságát. E tekintetben az államnak és társadalomnak kötelességei vannak. A dajkakérdést rendezni kell, mert nagy veszedelem az, hogy főleg a középosztályban, a erős kényelemből, az anya nem maga táplálja saját gyermekeit. 4. Nem szabad hagyni, hogy a tudatlanság, babona, rossz szokások a csecsemőket pusztítsák. Erre a fő principium a felvilágosítás. Minden tényező tegye meg a kötelességét. Az államot különösen a törvényhatóságok feliratokkal szorítsák, hogy az anya és csecsemővédelmet gondjaiba vegye. Németországban a háboru kezdetén 200 milliót szavazták meg erre s az eredmény az, hogy már eddig is a háboruban elesettek 50 százalékának megfelelő csecsemőt mentettek meg. A védelemmel kell csökkenteni a csecsemő halálozások számát.

Beszéde további folyamán beszélt az anya biztosításáról: a házasságon kívüli gyermekek jogvédelméről a készülő új polgári törvénykönyvben; az egyetemeken kötelezően a csecsemő nevelést, kurzusokat tartanak. Fontos a bábaképzés javítása, ismétlődő kurzusok rendezése. A polgári leányiskolákban szintén tanítsák a csecsemő nevelést. Ezek a társadalom feladatai. Ellenben a társadalomra hárul az anyaotthonok létesítése és a csecsemő felügyelet. Fel kell keresni otthonukban az anyákat; ezekre választani kell anyát és csecsemő védnőket, hogy tanácsosul lássák el a csecsemők anyját. Be kell kapcsolni a munkába az árvaszékeket, a munkásbeteg-segélyező egyleteket. A segítés irányítását a központi iroda látja el. A jótékony egyleteket, különös céljuk érintése nélkül, összeköttetésbe kell hozni, hogy az élelmesebbek minden egyet segítségét kibaszálják, mások meg sehol se részeseüljenek sehol. A Stefánia szövetség nem kér tagdíjat, semmit a központ részére, csak munkát. Az anyagi áldozatot a központ adja. Ezekre hívja fel Nagyvárad nemes lelkű közönségét.

Rimler Károly a szép előadásért köszönetét fejezi ki. Reméli, hogy az eszme Nagyváradon tényé válik. Az előkészületet megteszik s az eredményről a szövetség központját értesítik.

Dr Konrád Jenő szólott szakszerűen a témához, mire az értekezlet véget ért.

A központi választmány ülése.

Biharvámegye központi választmánya tegnap ülést tartott Keszthelyi Zoltán főjegyző elnökelete alatt. Az ülésen jelen voltak: Fássy Lajos, Baranyi András, Mártonffy Bogdán, Pallay Lajos, Gyöngyössi István, Szentkirályi Zoltán, Balogh János. A választmány elsősorban az összeíró küldöttségekben beállott három változást vette tudomásul. Majd megalakították a 4 bizottságot, amelyeknek az lesz a feladatuk, hogy az összeíró küldöttség által beterjesztendő képviselőválasztók névjegyzékét felülvizsgálják és közszemlére a községeknek kiküldjék. A négy küldöttség elnökei lettek: Fráter Barnabás, Fássy Lajos, Baranyi András, Verner Kálmán.

A bőrpiacról.

(Fatalp. — Timárok öröme — A Hungária hadiszállítása. — A Bőr-Központ horribilis nyeresége.

A cipőipar súlyos viszonyokkal küzd. A polgári szükséglet részére dolgozó cipőgyárak nem tudnak nyersanyaghoz jutni. A polgári fogyasztás ellátásának megkönnyítésére több gyár is kísérletezett a fatalpu cipőkkel, de Nagyváradon nem sokan jelentek meg ezekben a cipőkben, amelyeknek az a hibájuk, hogy nagyon kopognak. Inkább szandálok mutatkoznak fatalppal. Áruk 5 korona. Majdnem mindenik vállalkozónak más és más ideája van, amelyeknek a gyakorlatban való bevalását még nem lehetett kipróbálni. Valószínű, hogy a fatalpak be fognak válni.

A kereskedelmi miniszter megengedte, hogy akik eddig fekete felső bőrt készítettek, ezután is készíthessenek. Az engedélyt a timároknak a kereskedelmi kamara adja.

A hadvezetőség részéről kiirt pályázat a 10. és 11. hadiszükségletre szolgáló lábbelik szállítására a megszokott eredménnyel járt s a magyar cipőipar az eddigi arányban részesül a szállításban. Felerészben bakancsokban, felerészben könnyű hegycipőkben megrendelést kapott a nagyvárad *Hungária* cipőgyár r. t. 15.000 párra és *Szilas Sándor* (Nagyszalonta) 600 párra.

A Bőr Központ mérlege 600.000 korona alaptőke mellett 414.000 korona tiszta jövedelmet ért el, ami az alaptőke 92 százalékos kamatoztatásának felel meg. A társaság talán olcsóbbá tehetné volna a bőrt s nem adott volna nagy fizetéseket az igazgatóknak. Kisebb haszon mellett jobban jött volna ki a közönség, amelynek bőrből megy az 5 százalékon túl eső nyereség közhasznú célokra.

HOFBAUER PÁL.

Fájdalmas részvétellel értesült Nagyvárad város közönsége vasárnap délelőtt a súlyos gyászról, mely a város társadalmát, közéletét sújtotta *Hofbauer Pálnak* a Nagyvárad Takarékpénztár vezérigazgatójának elhunytával.

A gyászhir gyorsan elterjedt a városban, különösen mikor a Nagyvárad Takarékpénztár épületének ormán kitűzték a gyászlobogót.

Annál nagyobb megdöbbenést keltett a gyászhir, mert az utóbbi napokban *Hofbauer Pál* állapotának javulásáról értesültek.

Az élete derekán levő kiváló férfiú szervezetét az elmúlt ősszel súlyos betegség támadta meg.

Orvosai tanácsára a fővárosba utazott de a legkiválóbb orvosi tekintélyek sem tudtak súlyos baján segíteni. Két hónappal ezelőtt hazautazott s dr. *Julier Vilmos* háziorvosa gyógykezelt. Halála vasárnap reggel veselobb folytán következett be.

Halála családján kívül érzékenyen sújtja nemcsak a vezetése alatt állott pénzügyintézetet, de az ág. evangélikus egyházat is, amelynek főgondnoka, s Nagyvárad város

törvényhatóságát, amelynek egyik legkiválóbb, köztisztviselőben álló tagja volt, továbbá több jótékony egyesületet, amelyekben tevékeny működést fejtett ki.

A Dunántul született, hol édesatyja ág. evangélikus lelkész volt. Egészen fiatalon lépett az Osztrák Magyar Bank szolgálatába. 1901-ben jött Nagyváradra, az Osztrák Magyar Bank itteni fiókjához főnökhelyettesé s 1907-ben lépett elő főnökké.

Pár év múlva, 1910-ben, a dr. *Hoványi Géza* nyugdíjba lépése és országgyűlési képviselővé választása alkalmával a Nagyvárad Takarékpénztár vezérigazgatóvá választotta s azóta ezen diszes és fontos állást nagy szorgalommal, kiváló szaktudással töltötte be. Tisztviselőtársai rajongásig szerették s tisztelték benne a jóakaró, előzeny modoru főnököt.

Szelid, esendes természetű, sima modoru, de határozott egyéniség volt, aki igazán családjának és hivatásának élt.

Szerető neje és három leánya állják körül koporsóját; egyik leányát nem régen vezette oltárhoz dr. *Bartha Béla* rendőrkapitány, akivel a harcúterem tudatták a gyászhit.

A gyász eset alkalmából kitűzték a gyászlobogót az ág. evang. templom, a Nagyvárad Takarékpénztár, a városháza, az Osztrák-Magyar Bank, a Keresk. Csarnok épületére.

A ravatalt a Rimanóczy-utcai gyásház egyik termében tegnap állította fel a Concordia temetkezési intézet. A bejáratot, előszobát és a halottas szobát nagy gyászompával ékítették. A falakat és a mennyezetet fekete posztóval vonták be. Az elhunyt derek férfiú kihűlt teteme ezüst kandeláberekben égő gyertyák és délszaki növények között, masszív érekeporsóban nyugszik. A kapuban és a ravatal mellett a temetkezési intézet díszestőrei állanak.

Vasárnap és tegnap igen sokan kondoleáltak a gyász baborult családnál. Részvétüket fejezték ki a többek között *Brém Lőrinc* kanonok, *Gellért László* püsp. jószágkormányzó, *Rimler Károly* polgármester, *Hiemesch Frigyes*, az O. M. Bank főnöke az összes pénzintézetek nevében, *Materny Imre* ág. ev. lelkész. A Nagyvárad Takarékpénztár tisztikara testületileg fejezte ki részvétét. Levélben és táviratban is igen sokan adtak részvétüknek kifejezést úgy a gyászoló családnál, mint a Nagyvárad Takarékpénztárnál.

A ravatalt és a gyászszobát már is elborítják a szebbnél szebb koszorúk.

A temetés ma, kedden délelőtt lesz a Rimanóczy-utcai gyásháznál, ahonnan az ág. ev. templomhoz vonul a gyászmenet.

A család a következő gyászjelentést adta ki:

Ozv. *Hofbauer Pálné* szül. *Lárenz Irma* úgy a maga, valamint az összes rokonság nevében mély fájdalomtól megtört szívvel jelenti forrón szeretett férjének, *Hofbauer Pálnak*, a Nagyvárad Takarékpénztár vezérigazgatójának, a helybeli evangélikus egyház főgondnokának, törvényhatósági bizottsági tagnak, a Kereskedelmi Csarnok alelnökének hosszas, nehéz szenvedések után életének 43 ik, boldog házasságának 21-ik évében ma reggeli 7 órakor történt jobblétre szenderülését. A megboldogult földi maradványai kedden délelőtt 10 órakor a Rimanóczy utca

6. számú gyásházából a körös-utcai evangélikus templomba fognak vitetni s a gyászszertartás után a *Rulikovszky* temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Kelt Nagyvárad, 1916. április 9. Nyugodjék békével! Az örök szeretet fogadja halhatatlan lelkét örök üdvösségre!

A Nagyvárad Takarékpénztár és a Kereskedelmi Csarnok, amelynek alelnöke volt az elhunyt, külön gyászjelentést adtak ki.

A temetésen Nagyvárad város tisztikara és a törvényhatóság tagjai testületileg vesznek részt. Erre nézve a polgármester a következő felhívást adta ki:

Felkérem a város törvényhatósági bizottságának és tisztikarának t. tagjait, hogy köztisztviselő- és szeretetben állott bizottsági tagtársunknak: néhai *Hofbauer Pál* urnak a folyó hó 11-én, kedden délelőtt 10 órakor végbemenendő temetésén testületileg részt venni szíveskedjenek. Nagyvárad, 1916. évi április hó 9. *Rimler Károly* s. k. polgármester.

Szécsi Károly hurokra került.

Megvan a cimborája is.

A biharmegyei kórházból megszökött szélhámos *Szécsi Károly* szabad élete rövid ideig tartott. Egy nap múlva visszakerült a jól megérdemelt fogságba. Dr. *Dajka Endre* rendőrkapitány szombat este megállapította, hogy a betörő kedvása, *Körös utca 36.* szám alatt lakik *Klein Jakab*nál. Tudták, hogy a jómadárnak első dolga lesz, hogy a leánnyal találkozzék, ezért *Vass Károly* detektív és *Fülöp Pál* rendőrtiszt éjszaka lesbe állottak a leány lakásán. Egész a késő éjszakai órákig vártak, de eredménytelenül. Ekkor eltávoztak és meghagyták a házbelleknek, ha a szélhámos megjelenik, telefonáljanak.

Reggel öt órakor valóban jött egy gyerek, aki a leányt kereste azon üzenettel, hogy egy fiatalember a *Kápolna téren* várja. Telefonértesítés és a *Kápolna téren* a leány helyett *Balogh Zsigmond* rendőr jelent meg a randevun.

Szécsi menekülni próbált, de nem sikerült, s rövidesen a rendőrség cellájában elmélkedhetett a forgandó szerencséről. Eleinte bolondnak tette magát, azonban dél felé megunt a tréfát és vallott, mint a karikacsapás.

Elbeszélte, hogy a kórházból elszökve a *Schlauch* téren keresztül menekült, s mikor a rendőrök erre is keresték, a *Szécsi* utcai hidon keresztül az *Óssi-térre* szaladt és itt rejtőzködött el. Büneinek krónikáját is szépen leadta, beismerte, hogy ő tört be *Weinberger Lajos*, özv. *Kornstein Lajosné* és dr. *Kabos Béla* villájába is, s még sok más helyen. Elmondta, hogy van egy cinkos társa is, egy *Karcsi* nevű 4 es honvéd katona.

Hogy hol van most, nem tudja. Evvel a *Karcsival* együtt működött 3 év előtt is, és most, mikor Nagyváradra került, újra összeháldoztak, összeültek és vállvetve, szövetséges hűségben folytatták azt, amit annak idején elhagytak.

A rendőrség igen ügyesen ezt a katonát is elesipte vasárnap. A *Szécsi* kedvesére vasárnap délután egyes adatok megtudása végett a detektíveknek szüksége volt és ma-

gukhoz citálták. A leányhoz a Körös utcán egy katona csatlakozott, aki a rendőrség kapujánál aztán elpárolgott tőle. A detektívek arra a gondolatra jöttek, hogy ez a Szécsi einkostársa. A leány be is vallotta, hogy a katona Szécsinek jó barátja, de mást nem tud róla. Vas Károly és Kelemen detektíveknek egy ötletük támadt. Ezt a katonát a leány utján el lehetne csipni. Arra gondoltak, hogy a katona valahol várni fog a leányra, nem e tartották benn a rendőrségen őt is. Elengedték hát a leányt, hogy menjen haza. De ezt megelőzőleg Kelemen detektív is elindult egy bizonyos távolságra a leány előtt, Vas Károly pedig a leány után. Számításukban nem csalatkoztak. A Hármass utca körül várt a katona a leányra. Kelemen detektív ekkor szépen visszafordult, Vas detektív pedig a katona után sietett, úgy hogy éppen egyszerre csípték el a szélhámost. Egyik detektív egyik karjánál, másik detektív a másik karjánál fogva vezette a rendőrségre a rugkapáló honvédet, aki mellesleg szót is katonaszókevény. Most aztán együtt elmélkednek Szécsi és cimborája. Erős őrizet alatt állanak, nehogy csak gondolni is próbáljanak a szökésre.

Két év alatt magyarrá lett falu.

Tatarosról jelentik:

A nemzetiségi vidékeken milyen hatással van az állami iskola, a következő eset mutatja.

A Felső Derna—Tataros—Hagymádfalva utvonalon fekszik Kövesegyháza, kis falu, amellyel Görbesd falu határos. A két község között áll az állami iskola, amelybe ezelőtt hét évvel Fekete János tanítót neveztek ki.

Azelőtt e két községben alig hallottak magyar szót, a 460 lakosból nem tudott magyarul senki, az egy Balogh familiát kivéve. Fekete János türelemmel és szeretettel kezdte a tanítást, már volt praxisa, öt évig volt az Érmelléken.

A lakosok semmi ellenállást nem fejtettek ki s igen szerették, hogy magyarul tanítják gyermekeiket. Fekete, jóllehet román származású, a magyarokat a Balogh-család magyar gondnoksági tagjaival közölte s így a gyermekek nevelésében és tanításában ezek is résztvettek. Évente 60—80 gyermek tanult így meg magyarul s vált jó hámpolgárrá. Más tanító nem segített neki, csupán a körjegyző, Sztancsek Sándor, akinek leánya is tanítónő.

Ma már magyar a falu, hét év alatt elterjedt a gyermekek révén a magyar nyelv tudása.

Az öregek még analfabéták, a fiuk azonban tiszta magyarsággal beszélnek. A tanfelügyelőség meglepéssel állapította meg, hogy sokat tud tenni egy jó tanító a magyarságért s a művelődésért s e mellett jó román is lehet.

Az, hogy a nép szereti ezt a tanítót, mutatja, hogy hét évi fáradságos munkája helyes és a nép érdekében történt s hatása ez a Nagyváradról nagy erővel mind nagyobb gyűrűben terjedő magyar művelődés erejének.

Könyvelést, levelezést a délutáni órákban elvállalok. Cim a kiadó hivatalban.

A csigérgyarmati gyilkosság.

A lány rávallott szüleire.

A nagyváradai esküdtbiróság tegnap folytatta a Dimb György és társai bűnügyének tárgyalását Szöllösy Gyula esküdtbirósági elnök elnöklete alatt.

Popa Péter tanu igazolta, hogy Dimb szerette a vejét. Halála napján vasárnap reggel is többek jelenlétében kijelentette, hogy pénteken bemennek a körjegyzőhöz s ráírattja a vagyonát. Kinn kaszáltak a réten, mikor egy gyermek hozta a hirt, hogy Serán Pált felakasztva találták, mire Dimb ledobta a kaszáját, nagyon sirt s mélyen el volt keseredve.

Váradai József esendő vallomását olvasták fel ezután. Váradai volt az a esendő, akit Vitalis a berettyószentmártoni haramia lelőtt. Váradai esendőörmszter elmondta vallomását, hogy Serán Pál ellen óralopás miatt nyomoztak a esendőörök, de bujkált előlük. Vasárnap délután garázdálkodott a kocsimában, üvegeket tört össze, amiért a községi rendőrök felvitték a községházára. Valószínűnek tartotta az öngyilkosságot.

Ezután került a Dimb Zsófia vallomására a sor. A fiatal asszony román népiéletben állt a bíróság elé. Semmi meghatottság nem látszott rajta. Már teljesen otthon van a tárgyaló teremben, mert már szerepelt az aradi esküdtbiróság előtt is. Elmondta, hogy nagyon szerette férjét, nagyon boldogok voltak. Ott laktak a szülőkkel együtt, de az apja és az anyja gyűlölték a férjét, mert azt követelte, hogy irassák rá a vagyont.

Elmondta, hogy az apja és nagybátyja Morár akasztották fel a férjét az anyja segítségével az ő szemé láttára.

Az elnök figyelmeztette, hogy ez borsasztó vád a szüleivel szemben. Meggondolta e, hogy mily súlyos következményekkel jár ez a vád szüleire nézve?

A fiatal asszony nyugodtan felelte:

— Igen, tudom. Hat év előtt történt az eset, de én nem feledtem, mélyen szívembe zártam.

Elmondta aztán hogy 2 évvel előbb férjhez ment másodszor. Azért jelentette fel az apját, mert megütötte.

Azt kérdezte tőle az elnök, hogy ha még addig nem jelentette fel az esetet, miért nem akkor mikor Morár Amerikába ment. Akkor már nem félhetett tőle.

— De itt volt az apám, féltem tőle. Felelte a tanu.

Az elnök megkérdezte tőle, hogy nem az volt a feljelentése célja, hogy bejusson az apja vagyonába?

A tanu erre is nemmel felelt.

A tanu 26 éves, csinos román asszony, mély tüzű fekete szemekkel. Rendkívül értelmesen beszél s először határozott rökonszenvet kelt. De mikor el kezdte szörnyű vádját szülei ellen a legnagyobb nyugalommal előadni, lassankint visszatartóvá válik.

Az akasztás.

Elmondta, hogy férje részegen jött haza este. Lefeküdték. Éjjel 11-kor arra ábredt fel, hogy lámpával bejött az anyja s a lámpát feltette a tartóra, utána jött az apja a kötéllel és a nagybátyja, Morár Lázár. Ő kiugrott az ágyból mire Morár megfenyegette, hogy ne szóljon, mert lelövi. Ő aztán szótlanul nézte végig a rémes jelenetet. Az anyja odalépett férje ágyához s azt mondotta, hogy a párnáját igazítja meg. Felemelte férje fejét, mire az apja ráharkolta nyakára a kötelet s meg rántotta, majd a kötélnél fogva lehúzta az ágyról. Morár egyik kezével húzta a kötelet, másik kezével a férje karját, lehúzták az ágyról a mestergerenda alá s onnan felhuz-

ták a gerendára a kötéllel fogva. A két férfi tartotta a kötelet s így lógott férje egy félóraig. Ezalatt anyja a kemence mellett ült. Mikor látták, hogy meghalt, levették és felhúzták a padlásra s ott a szarufára újra felakasztották.

A szembesítés.

Dramai jelenet volt, mikor a vallomás végén a vádlottak azt kívánták, hogy a tanu mondja szemükbe a vádját. A tanu az elnök utasítására odafordult aggastyán apja felé s szemébe mondta rémes vádat. Majd szembeállt összetöpreődött anyjával s annak is szemébe mondotta, hogy felemelte a férje fejét, hogy rátegyék a hurkot a nyakára.

— Nem félsz az Istentől? — kérdezte az anyja.

A tanu erősítette, hogy igazat mond. Azért jelentette fel őket 6 év után is, mert akkor is fájt még neki férje halála, habár ezt második férjének sem mondta két évi házassága alatt.

A védők kérdésére elmondta még a tanu, hogy ő maradt benn apja vagyonában, mikor szüleit elvitték. Ukrókat s más állatokat eladott, a pénz nincs meg.

A védők.

Dr Papp János, a Morár Lázár védője ellenezte, hogy a tanu vallomását már letejt esküjére hivatkozással megerősítse, mert vallomása nem érdemel hitelt. Jelen volt férje felakasztásánál, tehát vádlottként kellene szerepelnie.

Dr Papp Károly, a Dimb György védője szintén ellenezte az esküpótló megerősítést, mert a tanu magát vádolná, ha az igazat megmondaná. Végignézte a tanu férje felakasztását s még kísérletet sem tett arra, hogy azt megakadályozza. Nem ébresztette fel férjét. Nem menekült ki, hogy segítséget hozzon. Csak neki állott érdekében, hogy megunt férjétől szabaduljon. Mert az apja tartozott ugyan vejének 1300 koronával, de azt azonnal letétbe is tette, mielőtt veje meghalt, tehát apjának nem állt érdekében, hogy megölje vejét. Nem érdemel hitelt a vallomás azért sem, mert a tanu ellenséges indulattal viseltetik az apja iránt, mert az feljelentette őt lopás miatt, mert 2000 K értékű ingóságait eltnalajdonította. Nem érdemel hitelt azért sem, mert a tanu ellentétbe jött saját vallomásaival. Másképp mondotta el vallomását a nyomozat során, másképp itt.

De vallomása ellenkezik tárgyi adatokkal is. Az orvosszakértők megállapították, hogy egy jellegzetes akasztási barázda van az elhalt nyakán, holott a tanu itt azt mondotta, hogy férjét az ágyon kezdték fojtogatni, s már megfojtva húzták a mestergerendára. Tehát két akasztási barázdának kellene látsania az elhalt nyakán.

Dr Nagy Mihály a Dimb Györgyné védője csatlakozott védőtársai előterjesztéséhez.

A törvényszék ma délelőtt határoz az indítványok felett.

Még sok tanu kihallgatása van hátra. A tárgyalást ma folytatják.

* **Légnymosó mosógép** ma már oly tért hódított a háztartásban, hogy azt egy takarékos háziasszony sem nélkülözheti, mert annak munkaképességét csodálják. A ruhát nem nyóvi és 45 perc alatt még egy gyermek is több ruhát ki tud mosni vele hóféherre, mint egy asszony egész nap alatt. — Mint értesülünk a gépet, dacára az anyag ára emelkedésének, még bizonytalan ideig gyári árban, azaz darabonként K 24.— ösz szegért Kapható Demetrovits Jenő és Tsa. „Király” üdítővíz vállalatánál, az „Aerowash” mosógép képviselőjénél. Vizezeték utca 52/B. Megyei és helyi telefon 1099.

x **Poleskairtó NOXIN** biztos szer. Ára 1 korona 80 fillér. Kapható kizárólag Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczy-ut 7/B.

A csődön kívüli kényszeregyezés első negyedéve.

Eddig bevált és jövője van.

Négy hónappal ezelőtt lépett életbe a csődön kívüli kényszeregyezés s több, mint négy esetben indították meg a törvényszékek az eljárást. Nagyvárad a negyedik helyet foglalja el a statisztikában. Az eddig tárgyalás alá került esetekben sikerült az egyezés s kettő kivétellel a törvényszék jóváhagyó végzéseire emelkedtek.

A létrejött egyezéseknél a kvóta a következő: Pollák Már 40 százalék, Grósz és Herskovits 25 százalék, Ujvárosi Drogéria 35 százalék, Vadász és Grósz 10 százalék, (itt még tanuballgatások lesznek), Neumann Gábor 40 százalék.

A minimális kvóta tehát 10 százalék s ez ugyan kevés, de jobb, mint a csőd. A kényszeregyezésnél valamit mégis kapnak a hitelezők, míg a csődnél felelőtlenül a vagyont a csődeljárás.

A vagyonfelügyelők a következők voltak:

Schenker Ferenc bankigazgató, Berger Sándor illatszerkereskedő, Gyémánt Jenő dr. ügyvéd, Glück Sándor dr. (Ermihályfalva), Dornyei Imre. Súlyos feladatoknak megfeleltek, bár a rendelet nehezen érthető. — Ellenőrző biztost nem rendeltek ki.

A rendszer, mint illetékes helyről értesülünk, bevált és jövője van. Kevés költséggel több eredményt értek el vele, mint a csőddel s a hitelezők is jobban jönnek ki.

A Vadász és Grósz kényszeregyezésben tanuballgatások tisztázzák majd az esetet, a Neumann féle kényszeregyezés még nem emelkedett jogerőre.

A polgári iskolák Beleznay-ünnepélye.

Vasárnap délután tartották meg a polgári iskolák ünnepélyüket s itt tanáruk, Beleznay Antal siremléke javára.

A program minden egyes száma olyan gondosan volt megválasztva s annyi művészetet nyújtott, hogy méltán részolgált a nagyszámú közönség zajos tapsára.

Különösen kitűnt Szabó Ilona, aki Dutka Akos versét szavalta Beleznayról, majd Beleznay nótákat énekelt Margit nővére díszkrét zongorakísérete mellett.

Zajos tetszést aratott a fiúiskola énekkara Beleznay dalaival. A betanítás és dirigálás fárasztó munkáját Resch Mihály vezette a tőle megszokott lelkiismeretességgel, miáltal tökéletes előadást produkált.

Az előadás egyik fénypontja a „Jancsi és Juliska” című daljáték volt, Olti Mózesné tanárnő és Losonezy Gábor rendezése és Patzkó Sarolta művészi zongorakísérete mellett.

Az olasz leányiskola legkiválóbb növendékei közül kitűntek benne: Halász Kata, mint Juliska, Edelmana Hedvig, mint Jancsi és Wittenberger Erzsébet, mint boszorkány és a kis Palotai Anna, mint mese-mondó.

Az ujvárosi leányiskola végül „A költő ünneplése” címen előlépett mutatott

te. Szem nem maradt szárazon, midőn a görög mileuben beállított, Kovács László rajztanár által festett, Beleznay kép körül, a gráciák hódoltak a költőnek.

Az előképet Andrányi Gusztávné urnó és Herczog Mária tanárnő kiváló műziséssel állították be.

A jótékonycélra felülfizettek:

Halász Gyula, Varró Domokosné 20 — 20, Kovalik Rezső (Jászberény), Winkler Jozefa, dr. Karacsony János, dr. Vuicsics Gyula, Reisz Etelka 10—10, Rédei Kornél 8, Grócz Béla, Rimler Karoly, Báthly Zoltán 5—5, Székely Sándor 4, Vali Géza 3, Speti Gyula, Bözörményi Géza, dr. Knecht János, Reichtné Bauer Zsófia 2—2 korona, N. N. 1—30 Mikuszy József, N. N., N. N. 1—1 korona, N. N. 40 fillér, Fülöp István 30 fillér, Máté és Szántó, Polgári leányiskolai nőverdékek 80—80 fillér.

Az előadás a Beleznay siremlékre 515 kora 21 fillért jövedelmezett.

HIREK

Negyedik hadikölcsön.

Budapesti tudósítónk jelenti: A pénzügyminiszter a bankok embe-reivel folytatott beszélgetések során azon megállapodásra jutott, mint-hogy az idő alkalmasnak látszik, ki fogja bocsátani a negyedik hadikölcsönt. Az új hadikölcsön kibocsátása még április hóban meg fog történni. A hadikölcsön 6 százalékos járadékkölcsön lesz, azonban csak szabad kötvények kerülnek kibocsátásra.

A Katholikus Kör utolsó bűjti estélye.

Pénteken, e hó 14 én utolsó nagybűjti közművelődési estélyét tartja a Katholikus Kör d. u. 5 órakor.

Egy fényes sikerű ünnepély sorozatnak lesz méltó befejezése ez az ötödik estély.

Az ünnepély zenei részét kiváló elismert előadók látják el.

Bihari Ákos a nagy színművész szavalata lesz az estély egyik érdekessége. Barabás Erzsike, Patzkó Sarolta művésznő zongorajátéka, Stachó Magda és Resch Mihály pompás hegedű zongoraszáma és az Orsolya zárda tanítónőképződjének karánéke is nagy érdeklődésre tarthat számot.

Halász Gyula a váradvelenceiek közkedvelt plebánossza, akinek szónosi képességeit az egész város nagyrabecsüli, fogja a szónoklatot mondani az ünnepélyen.

Az ünnepélyen beléptidíjat nem kell fizetni.

* Nagyváradai bírák Szerbiában.

Az igazságügyminiszter felhívta a nagyváradai tábla területén működő bírákat, hogy Szerbiában való bíráskodás céljából jelentkezzenek, akik magyarul, németül és horvát-szerbül tudnak. Nagyváradról három bírót jelentkezett, mind a három képzett, művelt és kifogástalan, akik közül egyet csak a magyarság érdeke szempontjából enged el a törvényszéki elnök, aki most még kevesebb bírót fogja intézni a felszaporodott ügyeket. A Szerbiába áthelyezendő

bírák körülből 1100 korona havi fizetésben részesülnek, ami az ottani viszonyokra és drágaságra tekintettel nem mondható túlságos nagy jövedelemnek.

* Siket Traján főigazgató hazaérkezett. A posta- és táviró főigazgatója, Siket Traján tegnap hazaérkezett Nagyváradra. A Tiszántulnak a következőket mondta:

— Ostobaság az, amit felőlem híreszteltek: Hat hétig kiküldetésben voltam, feladatomban elvégeztem s most ismét itthon vagyok. Eonyi az egész. Amit örömmel veszünk tudomásul és irunk meg.

* A Szlavóniai Magyar Ujság újra megjelent. Örömmel látjuk, hogy a Drávántuli magyarság szókimondó, hazafias bátor lapja, a Szlavóniai Magyar Ujság ismét megjelent. A lapot nemrég a horvát tartományi kormány betiltotta s akkor emiatt a magyar országgyűlésen interpelláció is készült, mely csak a képviselőház üléseinek közbejött elnapolása miatt maradt el. Most, úgy látszik, Zágrábban mégis meg gondolták a dolgot.

* A belügyminiszter fia hadifogoly. Budapesti tudósítónk jelenti: Sándor János belügyminiszter egyik fia, aki honvédkapitány zászlós volt, az északi harctéren 5 hónappal ezelőtt eltűnt, azóta nem jött hír felőle. A belügyminiszter most értesült, hogy fia az oroszországi Ita városban hadifogoly.

* Jelentkeznek a rokkantak. Biharvarmege alispánjánál már tegnap jelentkezett egy rokkant katona, aki szolgálati állást válna. Az illető biharvarmegei ember, esküdos. Rokkantsága a jobb kártörés következtében állott be és abban nyilvánul meg, hogy a jobb kézfejet nem tudja teljesen szabadon használni. A rokkant katonát, a minisztérium rokkant ügyosztálya az alispán figyelmébe ajánlja.

* Jezerniczky Gyula honvédhadnagy székése orosz fogságból. Érdekes hír érkezett Jezerniczky Dénes berettyóújfalui főszolgabíróhoz. Az orosz fronton harcoló fia, Jezerniczky Gyula honvéthadnagy, ki bátorságának sok ízben adta már tanujelét, arról értesíti édesapját, hogy a napokban egy csatározás alkalmával az oroszok elfogták, de sikerült tőlük elszöknie. Bővebb részleteket elfogatásáról nem írt ezuttal Jezerniczky hadnagy, csak kedélyesen jelentette be édesapjának, hogy egy kis epizódja volt.

„Tegnapelőtt egy kis epizódom volt. Elfogtak a muszkák, de sikerült meglépni közülök.”

* Adomány a Katholikus Nővédelmi Hivatal részére. A vezetőség teszi közzé, hogy dr. Konrad Jenő a bábaképző intézet igazgatója a hivatal céljaira 20 koronát adományozott.

* Kőrjegyözöl állami detektív

Veres Béla belkormányozói kőrjegyözöl je lenleg katonai szolgálatot teljesít. Mint képzett detektív a katonai szolgálat alatt arra az elhatározásra lépett, hogy ott hagyja a kőrjegyözöl irodát és feleseréli azt a még változatosabb detektív pályával. Veres Béla be is adta a miniszterhez ily irányu kérelmét, azonban a miniszter tegnap az alispánhoz intézett leiratában tudatta, hogy Veres kérelmét nem találta teljesíthetőnek. Veres Béla tehát a háboru után is ott fogja intézni a belkormányozóik ügyeit, a melyektől pedig úgy szeretett volna megválni.

* Ifj. Mertz Antal halála.

Ifj. Mertz Antal honvédtizedes, városi Árvászeki iktató a harcokban szerzett sebesülésébe belehalt. Hosszu ideig betegeskedett a 20 éves ifju, míg a betegség győzedelmeskedett rajta. A hősi halált halt ifju honvéd a NAC nak kiváló tagja volt. Temetése tegnap délután nagy részvét mellett ment végbe a katonai csapatkórházból. A temetésen megjelentek Nagyváradi város árvászekének tisztikara, számos jóbarát és a nagykiterjedésű család számos tisztelői; ott voltak a NAC tagjai teljes számmal, akik a halottas kocsit elött a klub remek koszoruját és szallagját kézen vitték a temetőbe. A temetési szertartást Szabó Antal tábortestvér vezette, megható és lelkesítő gyászbeszédet mondott az elhunyt felett. — A nagydiszű temetést Weiszlovits Adolf és fia első nagyváradi temetkezési vállalata nagy pontossággal rendezte.

* **A nemzeti ünnep** miatt a Nagyváradi Takarékpénztár ma, kedden, április 11 én pénztárát zárva tartja.

* **A jegyzők elnöke hosszú szabadságon.** A biharmegyei jegyzők karának egyik tekintélyes tagja, a jegyzők egyesületének elnöke, Kovács András bályoki körjegyző 8 hetes szabadságra megy. — A margittai főszolgabíró tegnap jelentette az ügyet az alispánnak. A huzamos szabadságot orvosi bizonyítvány alapján kérte Kovács. Az ilyen tartós szabadság rendszerint a nyugalmabavonulás előjele szokott lenni. Így a jegyzők kara rövidesen egy igen agilis és kiváló tagtársat veszít el.

* Adományok a Cselédotthonra.

A közönség napról napra bizonyítja a Kath. Növédő Egyesület mozgalma iránt való meleg rokonszenvét. Ha most a sok nagy kérdés mellett a cselédügy rendezése eltorpúlni is látszik, annál nagyobb erővel fog fellépni a szüksége a háboru után. Erre nézve hetekkel ezelőtt érdekes nyilatkozatot tett Kavoggia Béla dr budapesti rendőrkapitány, a cselédügy alapos ismerője, aki a cselédügy célra vezető megoldását hangsúlyozza s szükségét látja annak, hogy a közvetítőben cselédotthont is állítsanak s így megszűnnek a szállásadó asszonyoknak a cselédekre gyakorolt káros befolyása. Ez az illetékes nyilatkozat is igazolja az egyesület helyes érzékét s a mozgalom szükségét s azért a bizottság hálával nyugtázza a következő új adományokat: Halász Gyula 30, Kovács Márton (Ujkigyós) 30, Markovits Antalné (Iánd) 10, Varró Domokosné 10, öz. Hraball Adolfné (Margitta) 10, öz. Várszeghy Lajosné 5, Niedermann Antalné 5, dr Várszeghy Lajos 5, Iványi Istvánné 4, Farkas Józsefné 3, Weisz Sámuelné 2, Tóbbin 7 30, Ujlaky Istvánné, öz. Mág Lászlóné, Faulveter János, Iványi István, Iványi Iloné, Középegy Kálmán, Középegy Ernő, öz. Lactó Sándorné, Matkó Mária, N. N., öz. Ember Emánuelné. Mártonffy N.-né 1—1 korona, összesen 133 korona 30 fillér.

* Koszorúmegváltás.

Pál elhunyt alkalmából Szoták József és családja koszorúmegváltás címén a hadbavonultak özvegyei és árváinak 20 koronát adományozott, amely összeget a polgármesteri hivatalhoz juttattuk.

A legjobb molyirtó szerek u. m. mirt, Bagaria-Papir, Molygyökér, Tabaco, Mof, Tarmalit, Camfor, terpetin, Zacherlin, stb. már kapható Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyváradi, Rákóczi ut 7/B.

* **Gyurjad Gyurka.** Piszkald ki Ellőték a jobbkaromat. Ott ahol a Dnyeszter vize zug. Csukaszürke ember. Háborus mozifelvő. Rendkívül érdekes lemez újdonságok Rákóczi-ut 7. az udvarban SIMON GYULA hangszerkészítőnél. Hangszerek, hegedűk, gramafonok, hurkülönlegességek. Gramafonok, hangszerek olcsó szakszerű javítása.

* **Tiszák primása a Royalban.** A Tiszák kedvelt csángóbandája, a Magvary testvérek híres dábraceni zenekara máttól kezdve minden este a Royalban muzsikál. A Magyaryak ragaszkodnak Dabrecenhez s leginkább egy egy jó napra a geszti kas-télyba, vagy más ur kúriára szoktak kirándulni. A Royal bérlőinek sikerült egy hónapra szerződöttni a kitűnő zenekart mely bizonyára művészi szórakozást fog nyújtani pompás játékaival.

Husvati illatszerek, parfüm és man kür-ka-etták, kölnivizek nagy választékban a legesinosabb kivitelben kaphatók Farkas István „Apolló” Drogeriájában Nagyváradi, Rákóczi-ut 7/B

* **Kiadó Szarvas sor 15. sz. alatt** üzlethelyiség lakással együtt május 1 től. Értékezhetheti a Polgári takarékpénztárnál.

Legujabb táviratok.

Pozdorjává törjük az ellenséget.

Budapest, március 10. (Saját tud.) Berlinből jelentik, hogy Hohenborn hadügyminiszter a német birodalmi gyűlésen kijelentéseket tett az ellenség hasztalan erőfeszítéseiről és a németek kedvező helyzetéről. A beszédet azzal fejezte be, hogy a szövetséges hadsereg kalapáccütési mindaddig megismétlődnek, amíg az ellenfél pozdorjává nem fog válni.

Sarrailit visszahívták Párisba.

Budapest, április 10. (Saját tud.) Sarraill tábornokot Párisba visszahívták. Utódául Simon tábornokot nevezték ki.

Elsülyedt antant-hajó.

Budapest, április 10. (Saját tudósítónktól.) A Daily Mail jelenti Athénból: A görög partoknál egy Prevezából kiindult antant szállítóhajó elsülyedt. Az utasok közül többen a vízbe fuladtak. A Daily Mail szerint az áldozatok számát titokban tartják.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor.

Kedden: A tolvaj.

Szerdán: Trilby.

Csütörtök délután: Báak Bin (Ifjusági előadás.)

Csütörtökön este: János vitéz (F. Károlyi Leona fellépte) bérlétszünetben.

Pénteken: Nagymama (F. Károlyi Leona fellépte.) bérlétszünetben.

Szombaton: A császárné (F. Károlyi Leona fellépte.) bérlétszünetben.

Vasárnap délután: Eleven ördög.

Vasárnap este: Isten országa, bikliai játék.

Matiné a Szigligeti-színházban.

Vasárnapi számunkban megirtuk, hogy a jövő vasárnap, ápril 16 án délelőt 11 órakor a Szigligeti színházban egy nagyszabásu matiné lesz a háboruban rokkantá lett színészek javára, rendes esti helyárrakkal. Fényes és gazdag műsorban fellépnek: Serák Márta az Operaház énekművésznője, Károlyi Leona, Sz. Zsigmondy Anna, Kurucz János a híres dalköltő, Tompa Béla, Bihari Sándor, Polgár Mariska és a nagyváradi 4 ik honvéd zenekar. Jegyek csütör-

tőktől a Szigligeti színház pénztáránál váltathatók.

A bérlők figyelmébe. Megirtuk már több ízben, hogy a Szigligeti színház a meghosszabbított időnyre tekintettel, újabb ciklusra bérletet hirdet. Ezzel kapcsolatban figyelmébe kell ajánlanunk a színházi bérlőknek, hogy ebben az új bérleti ciklusban színtre kerülnek az összes fővárosi ujdonságok és erre az időre esnek azok a méltán figyelmet érdemlő fővárosi vendégszereslések, amelyek a szezonvégeket szokták élénkíteni. Legfőbb szempontként azonban figyelmébe kell ajánlanunk a t. bérlőknek, hogy ez az utolsó bérleti ciklus mérvadás lesz a bérlők jövő évi jogainak biztosítására.

A szerkesztésért ideiglenesen felelős:

Dr. PAPP KAROLY.

Hirdetések

Modern kétszobás utcai lakás, előszobával, fürdőszobával és mellékhelyiségekkel május elsejére kiadó. Kertész-utca 12 c. Telefon 13—69.

A Katholikus Növédelmi Hivatal

által (Teleky-utca 13. telefon 5—39 szám)

AJÁNLKOZNAK: Jegyző mellé vidékre és ügyvédi irodába; telefon-, posta- és villanyoshoz; nevelő-, társalkodó-, ápoló és házvezetőnőnek; főzőnőnek kórház-, vendéglő-, intézet vagy papi házhoz; felsőruha varrásra műhely vagy magánhához; fehérnemű himzés és javításra; leányok üzleti kiszolgálására és cipész műhelybe; házmesternőnek; házhoz járók, mosás-, vasalás-, takarítás- és egyéb napszámra; gyermek mellé, szobalány-, mindenest- és inasnak; egy asszony havi 3 koronáért fésülést vállal.

KERESNEK: Egy nőt jegyzői irodába; egy német leányt gyermek mellé; üzletbe két tanuló-leányt és varróleányokat; főzőnőt, mindenest, takarítónőt, irodaszolgát és hetest; házmestert, vincelért és cipészsegédet.

Bármilyen csekély adományt is köszönettel elfogad s mindenre nézve felvilágosítást nyújt a növédelmi hivatal.

Hivatalos órák vasár- és ünnepnap kivételével:

hétfő, szerda, péntek délelőtt 9—12-ig,

kedd, csütörtök, szombat d. n. 3—5-ig.

Eladó széna.

Várostól 10 percnnyire.
Cím a kiadóban.

Nagyvárad város tanácsa katonai ügyosztálya.

Hirdetmény.

A m. kir. honvédelmi miniszter ur 4100 eln. 18-1916. számú korrndelete folytán ezannel közhírré teszem, hogy a Nagyváradon tartózkodó nagyváradai és idegen illetőségű 1898 évben született népfelkelésre kötelezettek bemutató szemléje Nagyváradon 1916 évi április hó 18, 19, 20 és 25-ik napján a következő sorrendben fog megtartatni:

1916. évi április hó 18 án (kedden) a Nagyváradon tartózkodó és nagyváradai illetőségű 1898. évi születésű népfelkelésre kötelezettek A betűtől P-ig bezárólag.

1916. évi április hó 19 án (szerdán) a Nagyváradon tartózkodó és nagyváradai illetőségű 1898. évi születésűek R. kezdőbetűtől Z ig és a Nagyváradon tartózkodó 1898 évi születésű idegen illetőségű népfelkelésre kötelezettek közül A. kezdőbetűtől F-ig.

1916. évi április hó 20 án (csütörtökön) a Nagyváradon tartózkodó 1898 évi születésű idegen illetőségű népfelkelésre kötelezettek közül G. kezdőbetűtől Sz ig.

1916. évi április hó 25 én (pénteken) a Nagyváradon tartózkodó és 1898. évben született népfelkelésre kötelezettek közül T. kezdőbetűtől Z ig és az előző szemlékről elmaradt 1897-2865. évi születésű nagyváradai és idegen illetőségű népfelkelésre kötelezettek.

Ennek folytán felhívom a fentirt születési évfolyamhoz tartozó népfelkelésre kötelezetteket, hogy a meghatározott napokon mindenkor reggel 8 órakor Lázár Vilmos-utca 3 sz. a. (volt esendőriskola) sorozó teremben tisztán és zendes öltözetben jelenjenek meg annál is inkább, mert a meg nem jelenők karhatalommal vezetettek elő s ezen felül katonai bünvádi uton is felelősségre fognak vonatni.

A népfelkelési bemutató szemlén nem tartoznak megjelenni és egyuttal bizonytalan időre a népfelkelési tényleges szolgálat alól foglalkozásuk alapján fel vannak mentve:

a) a pénzügyőrségnél tartósan alkalmazottak;

b) a vasutaknál és azok műhelyeiben, a forgalmi, pálya fentartási, vontatási, műhelyi és szertárszolgálatban, továbbá a m. kir. állami vasgyárak központi igazgatóságánál és az annak vezetése alatt álló gyárakban és üzemekben tartósan alkalmazottak;

c) a posta és távirida intézetnél tartós alkalmazásban álló népfelkelésre kötelezettek;

d) a kőszénbánya munkás osztagokhoz tartozók;

e) a hadiszolgáltatásokról szóló 1912. évi: LXVIII. t. e. 4. § a alapján személyes szolgálatokra az összeírás előtt kiállított egyének, feltéve, hogy rendelkezésük folytán állandó tartózkodási helyüket már elhagyták és a bemutató szemléig vissza nem térnek;

f) a határrendőrségnél állandóan és hivatászerűen alkalmazott egyének (a szolgák kivételével)

az a) b) c) d) és f) betűk alatt említett népfelkelésre kötelezettek azt, hogy állandóan tartósan és hivatászerűen vannak alkalmazva, felettes hatóságuk stb. illetve

munkás osztag parancsnokságuk, a vasutak és azok műhelyeinek alkalmazásában állók szolgálati főnökségük által szabályszerűen kiállított bizonyítvánnyal a városi tanács katonai ügyosztályánál a szemlét meg előzőleg tartoznak igazolni.

Az a), c) és f) betűk alatt említett egyének azonban csak abban az esetben igényelhetik a felmentést, ha az említett minőségükben 1916 évi március hó 1. óta vannak alkalmazva és ezen körülmény a fenti bizonyítványban szintén igazoltatik.

Azon népfelkelésre kötelezett, aki a behívási parancsnak nem engedelmessékedik s a bemutató szemlén nem jelenik meg, egy hónapi fogháztól aét évig terjedő börtönnel büntetettik.

A bemutató szemlén való megjelenés alól foglalkozásuk alapján fel vannak mentve:

1. a nyilvánvalóan alkalmatlanok, vagyis azok, akik a következő foglalkozások valamelyikében szenvednek: egyik kéz vagy láb hiánya, mindkét szem vakasága, siketnémáság, hülyeség, bíróság kimondott tébolyodottság, örültség vagy gyengeelméjűség;

2. az egyéb elmebeteg;

3. akik annakidejében a sorozáskor tör-

lendőnek osztályoztattak;

4. akik felülvizsgálatuk alkalmával mindennemű népfelkelési szolgálatra alkalmatlannak nyilvánítottak, akár élveznek rokkantsági nyugdíjat, akár nem;

5. a hadsereg, illetőleg honvédség nyil-

vántartásában álló és rokkantsági nyugdíjjal ellátott egyének.

6. akik a háboruban történt megsebesülésük folytán felülvizsgálat után a tényleges szolgálatból elbocsátottak.

A rokkantsági nyugállományba helyezett esendőrök közül azok, akik felülvizsgálat után rem osztályoztattak mindennemű népfelkelési szolgálatra alkalmatlannak, valamint a sebesülési pótdíjjal ellátott összes egyének — kivéve a 6 pont alatt említett egyének — a népfelkelési bemutató szemlén megjelenni tartoznak.

Az eskorban szenvedők a népfelkelési bemutató szemlén megjelenni tartoznak, mi ért is felhivatnak, hogy ezen betegségüket igazoló iratokat amennyiben ilyenekkel rendelkeznek — a szemle bizottságnak mutassák be.

Nagyvárad, 1916 április 6.

Eleméry Ferencz
katonai tanácsnok.

Kiadó legelő.

Dusafalva határában 303 hold legelő azonnal kiadó.
—rtekezhetni a Polgári takarékpénztárnál, Nagyváradon.

Földbirtokra első helyre leendő bekebelezés és előnyös feltételek mellett 65 és 50 éves törlesztés továbbá 10 éves egyszerű jelzalog kölcsönt töltyösítünk.

Nagyvárad 1916 márc. 4.

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár Részvénytársaság.

A MŰJÉG

naponkénti rendszeres szállítását megkezdtük, megrendeléseket köszönettel veszünk, előfizetéseket elfogadunk és előzékeny, pontos kiszolgálásról gondoskodunk

Kiváló tisztelettel

Nagyvárad Sörgyár R. T.
Telefon 439.

NAGYVÁRAD VÁROS

VILLAMOS MŰVE

IRODA ÉS RAKTÁR:

NAGYVÁRADON, VÁR-TÉR 1. SZÁM.

TELEFON 514.

TELEFON 514.

Értesítjük a m. t. közönséget, hogy a **WOLFRAM LÁMPÁK**

ára olcsóbb lett, Wolfram és egyéb izzólámpák nagy raktára legolcsóbb áron a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelésre ráfizetés nélkül házhoz szállítjuk. Egész éjjel ügyeletes szolgálat. Költségvetések ingyen. Elvállaljuk villamos világítási és erőátviteli berendezések felszerelését. Csillárok, izzólámpák állandóan nagy választékban kaphatók. Villamos motorok 1/4 lóerőtől minden nagyságban.

Főszerelő telefonja
55.

Főszerelő telefonja
55.